

Šį savaitgalį Bistrampolio dvaras kartu su visa Lietuva prisimins skaudžius istorijos puslapius ir iškilmingai paminės Gedulo ir vilties dieną. Birželio 14-osios popietę organizatoriai kviečia išgyventi istoriją: dvaro parke vykstančių renginių metu atminti vienus tragiškiausių šalies įvykius - masinius trėmimus į Sibirą.

„Išgyventi istoriją“ - būtent tokį pavadinimą organizatoriai pasirinko istorinei atminčiai atgaivinti. Bistrampolio dvare ši diena yra minima jau ne pirmus metus. Tai, kaip sako patys renginio sumanytojai, jau yra tapę gražia dvaro tradicija, o kartu ir Bistrampolio festivalio dalimi.

„Tęsiame šią gražią tradiciją, nes tikime, kad šią dieną būtina priminti ir paminėti - juk 1941 m. birželio 14 d. Sovietų Sąjunga pradėjo masinius gyventojų trėmimus į Sibirą“, - sako dvaro valdytojas, kunigas Rimantas Gudelis.

Filmas tremtinių vilties švyturiui

Šiųmetė minėjimo programa yra iš tiesų spalvinga. Ne tik panevėžiečių, bet ir visoje Lietuvoje puikiai atpažįstamas ir mylimas aktorius Albinas Kėleris skaitys ištraukas iš Antano Sadecko knygos „Iškentusios Lietuvos simbolis“, skambės bardų, jaunųjų dainų autorių bei Palėvenės Šv. Domininko bažnyčios choro atliekamos patriotinės ir partizanų dainos.

Renginio svečiams bus pristatyti net du filmai: didelio susidomėjimo sulaukęs „Tarp pilkų debesų“ bei „Korbiko madona - tremtinių motina“. Pastarojo idėja užgimė kun. R. Gudeliui, jis prisidėjo ir prie dokumentinio filmo prodiusavimo.

„Daugiau nei pusę amžiaus Korbiko Madonos skulptūra stovėjo Sibire, Krasnojarsko srityje, Korbiko gyvenvietės kapinėse, išvydusiems palikdama nepamirštamą įspūdį. Prie skulptūros įvairiomis progomis melstis būrėsi lietuviai tremtiniai, ji traukė ir čia gyvenusius vietinius. Švč. Mergelės Marijos statula į Lietuvą buvo parvežta 2010 metais, o Korbiko kapinėse pastatyta Andriaus Salio Vilniuje sukurta kopija. Ši skulptūra laikoma tremtinių vilties švyturiu“, - pasakoja R. Gudelis.

Prie šios Švč. Mergelės Marijos statulos Vilniaus katedros Tremtinių koplyčioje savo vizito metu, po susitikimo su jaunimu Katedros aikštėje, meldėsi ir popiežius Pranciškus.

Įamžinti atminimą

Jau šešerius metus dvaro valdytojas inicijuoja ir organizuoja lietuvių tremtinių kapų tvarkymą Sibire. Šių akcijų metu dėka savanorių ir kartu vykstančių video operatorių surinkta nemažai žodinės, rašytinės ir filmuotos medžiagos.

R.Gudelis sako, jog kelionių metu tiek jam, tiek kartu vykstantiems savanoriams Korbiko Madonos skulptūra paliko didelį įspūdį, susižavėjimą.

„Korbiko gyvenvietėje esančias kapinaites tvarkėme 2014-aisiais – pirmaisiais projekto vykdymo metais. Korbiko gyvenvietės kapinėse buvo palaidota apie 50 lietuvių. 1955 metais jose pastatyta Švč. Mergelės Marijos statula, kurios autorius yra buvęs politinis kalinys J. Maldutis. 1989-1990 m. dalis lietuvių palaikų parvežta į Lietuvą. XX a. 8 deš. Korbiko gyvenvietė sudegė. Dabar apie čia gyvenusius lietuvių tremtinius liudija tik kapinaitės ir jose esanti Korbiko Madona“, – atkreipia dėmesį.

Pagrindiniais ekspedicijos į Sibirą tikslais kunigas įvardina norą sutvarkyti bei įamžinti lietuvių tremtinių kapus Rusijoje, todėl pabrėžia, jog tokius pačius reikalavimus – įamžinti, išsaugoti ir skleisti žinią apie Lietuvos tremtinių ir politinių kalinių palaidojimo vietas, – kėlė ir ėmėsis filmo kūrimo.

Skatina megzti ryšius

Pasak R. Gudelio, jo inicijuotas kapaviečių tvarkymo projektas yra ypatingai svarbus Rusijoje gyvenantiems Lietuvos tremtiniams bei jų palikuonims. Projekto dėka galima susitelkti bendram, vieningam tikslui, o vietiniai geriau nei bet kas kitas žino vietas, kuriose yra primirštos kapinaitės.

Kai pagrindiniai, lėšų reikalaujantys darbai, būna atlikti, vietiniai ir toliau gali rūpintis kapinių priežiūra, bendradarbiauti su kryždirbiais, priimti ekonomiškai naudingus sprendimus įamžinant lietuvių atminimą.

Dvasininkas sako pastebintis ir tai, jog bendras rūpinimasis apleistomis kapinėmis vietos bendruomenėms padeda užmegzti žmogiškuosius ryšius, o tremtinių giminaičiams – ryšį su tėvyne.

„Vietos bendruomenių įtraukimas yra efektyviausias būdas tvarkyti tremtinių kapus. Tai – proga suvienyti vietos bendruomenes, padėti jiems palaikyti lietuviybę.“

Per šešerius metus sutvarkyta daugiau nei pusšimtis kapinaičių Buriatijos, Irkutsko, Krasnojarsko, Altajaus kraštuose. Kiekvienose kapinaitėse stovi bendras atminimo kryžius, liudijantis, kad čia ilsisi lietuvių tremtiniai, o tautodailininko Adolfo Teresiaus kurti

rūpintojėliai tremtiniais atminti puošia Irkutską, Novosibirską ir Bratską.

„Lietuvių tremtinių palikuonims tai ne tik religinis, bet veikiausiai ir lietuviybės ženklas“, – pastebi kunigas.

Organizatoriai primena, jog iki birželio 15 d. yra leidžiama vykdyti kultūros ar kitus renginius atvirose erdvėse, kai renginyje dalyvauja ne daugiau kaip 300 žiūrovų ir (ar) dalyvių (neįskaičiuojant atlikėjų, organizatorių ir aptarnaujančio personalo) ir užtikrinamas ne mažesnis nei 1 m atstumas tarp žiūrovų, išskyrus sutuoktinius, artimuosius giminaičius, įtėvius, įvaikius, globėjus ir rūpintojus. Taip pat vyresni nei 6 metų asmenys turi dėvėti nosį ir burną dengiančias apsaugos priemones (veido kaukes, respiratorius ar kt.)

Šventės sumanytojai patikina, jog nemokamame renginyje bus užtikrinti visi saugos reikalavimai, pasirūpinta dalyvių saugumu ir dezinfekcinėmis priemonėmis.

